

24 אוגוסט 2020

תכנית תמיכה תלת שנתית לעידוד המוסדות המתקצבים ע"י ות"ת **להקמה וביסוס של תשתיות לקידום ופיתוח אסטרטגי של למידה דיגיטלית**

מגפת הקורונה הביאה להאצה של השימוש בלמידה דיגיטלית במערכת ההשכלה הגבוהה, ומאמציה של ות"ת לקידומה במסגרת התכנית הרב-שנתית לשנים תשע"ז-תשפ"ב, קיבלו בשבועות האחרונים חשיבות ומשמעות יתרה. ברור לכל שההוראה והלמידה במוסדות להשכלה גבוהה, ומחוצה להם, עברו שינוי רדיקלי, ויום המחר לא ידמה ליום האתמול. המצב החדש אליו נקלעה המערכת האקדמית מביא עמו אתגרים מרובים אך גם הזדמנויות חדשות. כדי להיערך כשורה לאתגרים אלו, ובמקביל לנצל את הפוטנציאל הגלום בהזדמנויות החדשות, מובאת בזאת תכנית תמיכה תלת-שנתית שמטרתה הקמה וביסוס של תשתיות לקידום ופיתוח אסטרטגי של למידה דיגיטלית במוסדות להשכלה גבוהה המתקצבים ע"י ות"ת.

תשתיות אלו יכללו:

- תשתיות טכנולוגיות
- תשתיות הון אנושי טכנולוגי וטכנו-פדגוגי
- מערכי מעקב, בקרה, ואיסוף נתונים לטובת שיפור ופיתוח הלמידה הדיגיטלית (ברמת המוסד) והיקף השימוש בלמידה דיגיטלית (ברמה הלאומית, לטובת דיווח ללמ"ס).

בהתאם להחלטת מל"ג מיום 13.11.2018 בנושא "למידה דיגיטלית: הגדרה ואסדרה", "למידה דיגיטלית" מתייחסת לתהליך למידה והקניית מיומנויות, העושה שימוש באמצעים מקוונים לטובת: מקסום התועלת הפדגוגית, ארגון ובניית הידע החדש, ובאופן כללי שיפור והעצמת חוויית הלמידה. ההחלטה מאפשרת קיומן של תכניות לימודים בהן היקף הקורסים הדיגיטליים בפורמט מקוון מלא הוא עד שליש מכלל התכנית, ללא צורך באישור מל"ג.

תנאי סף להשתתפות בתכנית התמיכה: מוסד מתקצב ע"י ות"ת.

מוסד המעוניין לקבל תמיכה במסגרת תכנית זו נדרש להגיש מתווה לקידום ופיתוח של למידה דיגיטלית, הכולל:

1. פרוט מדיניות המוסד לגבי השימוש בלמידה דיגיטלית ככלי טרנספורמטיבי לקידום חדשנות בהוראה ולשדרוג חוויית הלמידה, ובכלל זה הגדרה ואפיון של למידה דיגיטלית הכוללים: אבחנה בין למידה מרחוק ללמידה דיגיטלית, בין למידה דיגיטלית בפורמט מקוון מלא או משולבת/היברידית, רף מינימלי של תוכן שמועבר באמצעים דיגיטליים וכו', כל זאת בהתאם למטרותיו ולאופיו של המוסד. במסגרת זו על המוסד להראות את עמידתו בתנאי החלטת מל"ג המוזכרת לעיל (לרבות עיגון הדברים בתקנון המוסד).
2. פרוט אסטרטגיית המוסד להנגשה של השכלה גבוהה, בהתאם לאופיו ולמטרותיו של המוסד, עבור מגוון רחב של קהלים, כגון: אוכלוסיות מיוחדות (בני מיעוטים, חרדים וכד'), לומדים לאורך החיים ועוד. על התכנית לכלול התייחסות לתמונת המצב היום, תכנית פיתוח לשלוש השנים הקרובות וכן מדדי הצלחה שנתיים.
3. פרוט המבנה הארגוני של המערך שיהיה אחראי על יישום התכנית, ובכלל זאת: פירוט בעלי תפקידים, אופי הכפיפות להנהלת המוסד, הממשק עם משרדים ומרכזים רלוונטיים במוסד (כדוגמת המשרד לבינלאומיות, יזמות, מחשוב וכדומה). מומלץ למוסדות לשקול את שילובם של המרכזים הקיימים לקידום ההוראה והלמידה בתכנית הנוכחית.
4. עבור מוסד שמקבל תמיכה במסגרת תכנית הבינלאומיות של ות"ת יש להגיש בנספח נפרד פרוט בנוגע לאסטרטגיית המוסד לשימוש בלמידה דיגיטלית לטובת קידום תכנית הבינלאומיות שלו, כגון: שילוב למידה דיגיטלית במסגרת תכניות הלימוד

לסטודנטים בינלאומיים (על מנת להגדיל את היצע ומגוון התכניות) או במסגרת תכניות הלימוד לסטודנטים ישראליים (על מנת להגביר את החשיפה לתכנים בינלאומיים וללימוד בשפה האנגלית), פיתוח "בינלאומיות בבית" ו"ניידות וירטואלית" (למשל ע"י בניית קורסים ותכניות לימוד בשיתוף עם מוסדות בחו"ל), ועוד. על התכנית לכלול התייחסות לתמונת המצב היום (לדוג' פירוט שיתופי הפעולה הקיימים, שימוש בתכנים של פלטפורמות בינ"ל וכדומה), מתווה פיתוח לשלוש השנים הקרובות וכן מדדי הצלחה שנתיים.

5. תמונת מצב של השימוש בלמידה דיגיטלית במוסד כיום ותכנית פיתוח לשלוש שנים הקרובות בהתאם להתחייבויות המפורטות מטה, וליעדים נוספים שיציע המוסד באסטרטגיית פיתוח הלמידה הדיגיטלית שלו (נא להיעזר בטבלה מצ"ב: נספח א')
6. פירוט מערך הבקרה ואיסוף הנתונים (כולל נתוני קורסים-analytics) לטובת הערכה, שיפור ופיתוח הלמידה הדיגיטלית, וכן אופן ניהולו של מערך זה (יש להתייחס למדיניות המוסד לשימוש בנתונים כולל היבטים אתיים). הנתונים שיאספו ישמשו גם לדיווח עתידי ללמ"ס בנוגע להיקף השימוש בלמידה דיגיטלית ברמה הלאומית.
7. הצעת תקציב לשלוש השנים הקרובות עפ"י פורמט הדיווח הנדרש (ראה נספח ב'), כולל פירוט תשתיות וכלים טכנולוגיים ופירוט תשתיות הון אנושי טכנולוגי וטכנו-פדגוגי.
8. התחייבות למימון תואם (מציג 1:1 חתומה ע"י נשיא המוסד (ראה בנספח ב'))

התחייבויות המוסדות - עד תום התכנית על המוסדות לעמוד ביעדים מטה (ללא קשר למצב כיום):

- א. שילוב למידה דיגיטלית במינימום 30% מקורסי ההוראה האקדמיים במוסד (בהתאם להגדרת המוסד ללמידה דיגיטלית בסעיף 2 לעיל);
- ב. כל סטודנט לתואר ראשון במוסד ילמד לפחות שני קורסים העושים שימוש בלמידה דיגיטלית (בהתאם להגדרת המוסד ללמידה דיגיטלית בסעיף 1 לעיל), כאשר המוסד יידרש להמציא הוכחות לאפקטיביות הלמידה (כגון: סקרי שביעות רצון) ולשיפורה/שכלולה כנדרש (בהתאם לתובנות העולות מאיסוף וניתוח הנתונים).
- ג. כל מוסד יידרש להנגיש לכל הפחות 3% מסך קורסי ההוראה האקדמיים אשר ישלבו למידה דיגיטלית (כמפורט בסעיף א' מעלה) בפורמט מקוון מלא, המאפשר שימוש בתוכן הקורס ע"י מוסדות אחרים לצורך הענקת נקודות זכות אקדמיות. הכוונה להנגשה של חומרי הקורסים, כמו גם התרגילים והבחנים האוטומטיים אשר אינם דורשים השקעה נוספת מצד צוות ההוראה. הגישה לאלמנטים נוספים של הקורס, אשר דורשים השקעה נוספת, תנוהל לפי שיקול דעתו של המוסד, כמו גם האפשרות לגביית תשלום עבורם. יש לציין כי הענקת נקודות זכות אקדמיות תעשה בהתאם להחלטת מל"ג בנוגע לאסדרה של למידה דיגיטלית המוזכרת לעיל.
- ד. כל מוסד שיקבל ניקוד של 25 נקודות ומעלה (ע"פ היקף הסטודנטים והסגל, כמפורט מטה) יהיה מחויב לפתח לפחות שישה אשכולות שיכללו מקבצי קורסים אקדמיים המקנים נקודות זכות בהיקפים שונים כאשר היקף נקודות הזכות של כל אשכול לא יעלה על שליש מכלל תכנית הלימודים (בהתאם להחלטת מל"ג בנוגע לאסדרה של למידה דיגיטלית המוזכרת לעיל). לפחות אחד מתוך ששת האשכולות הנ"ל יפותח על בסיס OpenedX, עבור פלטפורמת קמפוס IL, ויעמוד בדרישות הפלטפורמה להנגשה (תקן AA) לכל היותר 18 חודשים מיום פרסום תכנית התמיכה למוסדות (ראה נספח ג'). את אשכולות הקורסים ניתן יהיה לפתח באופן עצמאי או בשת"פ בין-מוסדי. בהגשה יש לצרף נספח המפרט עבור כל מקבץ קורסים: מהו תחום הלימודים אליו משתייך המקבץ, אם המקבץ ישולב במסגרת תכנית לימודים קיימת, כיצד, המודל הכלכלי עבור לומדים חיצוניים והפלטפורמה באמצעותה יוגש המקבץ. בהמשך למדיניות המקובלת כיום, כדי להעלות קורסים או מקבצי קורסים לפלטפורמת קמפוס IL (או IsraelX בכפוף למכסה השנתית שנקבעה בהסכם של מדינת ישראל עם edX) יש להגיש בקשה דרך הקישור [הזה](#).
- ה. כל מוסד יתחייב בתום שלוש שנות התכנית לשאת בעלויות הכרוכות בהמשך הפעלתה והמשך תפעול ושדרוג התשתיות כנדרש, ללא תמיכת ות"ת, לכל הפחות למשך שלוש שנים נוספות.

תקציב

התמיכה מיועדת להקמת התשתיות הדרושות לצורך מימוש תכנית המוסד לקידום ופיתוח אסטרטגי של למידה דיגיטלית, ובכלל זאת השקעה בתשתיות טכנולוגיות, השקעה בתשתיות הון אנושי טכנולוגי וטכנו-פדגוגי והשקעה בהקמת מערכי מעקב, בקרה ואיסוף נתונים והפעלתם בשלוש שנות התכנית: תשפ"א-תשפ"ג (2020-2022). ניתן יהיה להתחשב במסגרת המציג, לטובת שנת הפעילות הראשונה, גם בהוצאות של המוסדות בשנת תש"פ.

לכל מוסד יוקצה סכום עפ"י היקף הסטודנטים והיקף הסגל הבכיר כמפורט מטה:

1. גודל מוסד:
 - א. עד 5,000 סטודנטים – 5 נקודות
 - ב. 5,000-10,000 סטודנטים – 10 נקודות
 - ג. 10,000 סטודנטים ומעלה – 20 נקודות
2. חברי סגל אקדמי בכיר:
 - א. עד 90 חברי סגל – 5 נקודות
 - ב. 90 עד 180 חברי סגל – 10 נקודות
 - ג. 180 חברי סגל ומעלה – 20 נקודות
3. תמיכת ות"ת תוקצה על פי הנקודות להלן (לפני מציג):
 - א. 10-15 נקודות – 1,000 אלפי ₪
 - ב. 15-25 נקודות – 1,500 אלפי ₪
 - ג. 26 נקודות ומעלה – 4,500 אלפי ₪

העברת תמיכת ות"ת בפועל: בתום כל שנה אקדמית המוסדות יעבירו דוח ביצוע כמפורט בתכנית התמיכה, חתום ע"י הרקטור, המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים במוסד, אשר על בסיסו תועבר השתתפות ות"ת בפועל. המוסד יוכל לכלול בדוח הביצוע את העלויות הכרוכות בלמידה דיגיטלית הכוללות: השקעה בתשתיות טכנולוגיות, השקעה בתשתיות הון אנושי טכנולוגי וטכנו-פדגוגי, והשקעה בהקמת מערך בקרה ואיסוף נתונים לטובת מחקר הערכה ופיתוח של למידה דיגיטלית. תמיכת ות"ת תממן מחצית מהעלויות המאושרות ועד לגובה ההקצאה המוסדית. ות"ת רשאית לקזז את השתתפותה באופן מלא או חלקי במידה ומוסד לא יעמוד ביעדים שנקבעו.

תאריך אחרון להגשה: יום חמישי, 15 בנובמבר 2020 (עד 5 עמודים לא כולל נספחים)

למייל: shirae@che.org.il (שירה אפרת, ממונה לתחום חדשנות בהוראה, אגף אסטרטגיה ובינלאומיות מל"ג/ות"ת)